

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. de Directeur-Generaal Ruimte en Water,
de heer drs. P.R. Heij
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Contactpersoon
dr. ir. I.C. Tanczos

Datum
20 januari 2014

Ons kenmerk
ENW-14-01

Onderwerp
Advies deelname aan internationale netwerken en
leidraden

Telefoonnummer
06 11 52 64 58

Bijlage(n)
-

Uw kenmerk

Afschrift aan

Geachte heer Heij,

Begin 2008 is het International Levee Handbook (ILH) initiatief gestart, getrokken door Engeland, de Verenigde Staten en Frankrijk. Op 3 oktober 2013 is het International Levee Handbook gelanceerd tijdens een bijeenkomst in Aix-en-Provence.

Ondanks dat een aantal Nederlandse partijen deelgenomen heeft, was er geen sprake van een gecoördineerde inbreng van het Nederlands belang. Dit ondanks een advies vanuit het Expertise Netwerk Waterveiligheid om dit wel te doen (28 mei 2009). Dit advies was mede ingegeven door de mogelijkheden die de uitwisseling van kennis op internationaal niveau biedt.

Met de lancering van het ILH kan worden gesteld dat deze heeft geleid tot:

- een gemeenschappelijk begrippenkader. Hierbij is het interessant op te merken dat dit soms sterk afwijkt van het begrippenkader zoals dat in Nederland wordt gehanteerd. Zo worden bijvoorbeeld de termen 'preventie' of 'piping' internationaal essentieel anders gedefinieerd.
- het zichtbaar worden waar de onderlinge verschillen tussen de landen zitten; deze blijken vooral voort te komen uit een doorgaans lange geschiedenis gestoeld op ervaringen in de dijkenbouw. Vooral de veiligheidsfilosofie en de daarbij gebruikte aanpak verschillen per land. Deze kan meer pragmatisch vanuit waarnemingen in het veld zijn of vanuit een beschouwing van de onderliggende mechanismen.
- kennisuitwisseling over belangrijke faalmechanismes van keringen.

Het ENW is van mening dat Nederland voordeel kan halen uit deelname aan een dergelijk internationaal netwerk. Zo kunnen wij leren van de manier waarop men in Engeland en Frankrijk een

beoordeling uitvoert. Dit zou in Nederland bijvoorbeeld toegepast kunnen worden voor een meer kwantitatieve aanpak van het beheerdersoordeel. Ook de aanpak van overgangsconstructies of bij calamiteiten is interessant voor Nederland omdat de veiligheidsniveaus in het buitenland veelal lager zijn, waardoor werkelijk belaste situaties meer voorkomen.

Tijdens de bijeenkomst in Aix-en-Provence is afgesproken om een internationale 'Floodrisk Community' op te richten. Deze is gericht op de Flood Directive en is ook relevant om de kennisleemtes te vullen op het gebied waterkeringen of gevolgen zoals bescherming van kritieke infrastructuur. Het idee is dat onderwerpsgerichte Technical Committees (TC's), bijvoorbeeld op het gebied van dijken, zorgen voor het agenderen en oppakken van kennisleemtes en onderzoeksvragen op internationaal niveau. Daarnaast moet het netwerk voorzien in een sterke link naar Brussel en de Europese onderzoeksprogrammering.

Vanuit het ENW zien we een kans om de Nederlandse onderzoeksagenda op het gebied van waterkeringen in Europees en internationaal (VS) verband breder op te pakken. Gezamenlijk onderzoek doen en een eventuele aanvullende Europese financiering zal voor de Nederlandse kennisontwikkeling kostenefficiënt kunnen zijn. Daarnaast kunnen de Nederlandse leidraden waar relevant worden aangevuld met buitenlandse kennis uit landen waar keringen daadwerkelijk bezwijken. Deze landen maken nu ten opzichte van Nederland een snelle kennis- en veiligheidsinhaalslag, gedreven door de recente overstromingen en grote schades. Naast de inzichten in waterkeringen die dit oplevert, is er ook veel kennis te halen op het gebied van maatregelen bij dergelijke calamiteiten.

In Frankrijk is dit jaar een community 'France Dignes' gestart, die zowel beheerders als kennisontwikkelaars bevat. Ook in de andere landen zijn soortgelijke ontwikkelingen gaande. Onderzoeksagendering, advisering naar beleidsmakers, kennisontwikkeling en leren door middel van missies naar rampgebieden passen in deze activiteiten. In Nederland hebben we in de vorm van het ENW al zo'n community. Het aanhaken vanuit het ENW op een internationaal netwerk lijkt daarom logisch. Overigens zullen Nederlandse partijen waarschijnlijk ook zelf aangehaakt willen zijn vanuit eigen belangen.

Ik adviseer u daarom om via het ENW-netwerk aan te haken op de internationale activiteiten, zoals het ontwikkelen en delen van kennis. Dit zou als taak opgenomen kunnen worden in het nieuwe instellingsbesluit. We zullen hiervoor met een voorstel komen. De precieze invulling en de beschikbaarstelling van middelen hiervoor werk ik graag samen met u uit.

Ik vertrouw erop u zo voldoende te hebben geadviseerd.

Hoogachtend,

Ir. G. Verwolf,
Voorzitter Expertise Netwerk Waterveiligheid